

CULTURA

El grup britànic Pink Floyd traurà un nou disc a l'octubre

Pink Floyd publicaran a l'octubre *The endless river*. L'origen del disc són unes sessions de gravació que el grup va fer l'any 1994, després de l'edició de *The division bell*, fins ara el seu últim treball d'estudi. El bateria Nick Mason descriu les cançons com a peces de "música ambien-

tal". El material l'han reprès després de la mort del teclista Richard Wright l'any 2008. Mason i David Gilmour han treballat les composicions de Wright i hi han afegit parts cantades per Gilmour i segones veus per recuperar "l'equilibri entre música i lletra" dels primers discos.

ADN PER FER JUSTÍCIA
Roger Heredia, del Banc d'ADN, i el forense Luis Fondebrider. CRISTINA CALDERER

“Espanya no ha fet res per les víctimes de la dictadura”

El cap dels forenses argentins porta a Barcelona l'ADN del germà d'un desaparegut

SÍLVIA MARIMON
BARCELONA

A tot el món, només els governs d'Angola i Moçambic han demostrat la mateixa indiferència que l'estat espanyol amb les víctimes de la dictadura. “Espanya ha decidit no fer res. S'ha fet molt més en països amb molts menys recursos, com Etiòpia, el Txad o Timor Oriental”. Qui ho diu és el responsable de l'Equip Argentí d'Arqueologia Forense, Luis Fondebrider. Sap de què parla. El seu equip va ser pioner en l'aplicació de les ciències forenses per recuperar i identificar víctimes de la repressió militar argentina.

Fondebrider va ser ahir a Barcelona per entregar al Banc d'ADN de la Universitat de Barcelona (UB) la mostra genètica d'Inés García Holgado, una de les tres querellants que van iniciar des de l'Argentina la causa contra els crims franquistes. El pare de García Holgado té més de 80 anys. Abans de morir vol saber on està enterrat el seu germà, desaparegut a la Batalla de l'Ebre. Serà complicat, perquè Espanya no dedica prou recursos a localitzar, desen-

terrar i identificar els que van ser assassinats per la dictadura.

En canvi, l'equip de Fondebrider, a l'Argentina, ha recuperat 1.200 cossos, 620 dels quals han sigut identificats. Al Banc d'ADN que coordina Fondebrider hi ha ara 9.000 mostres de 4.000 famílies. “A tot l'Argentina hi a 63 hospitals que recullen mostres, ho paga tot l'estat, i 70 oficines on els familiars poden informar-se. Se'ls fa una entrevista

i els acompanya un assistent social”, detalla Fondebrider.

El Parlament català va aprovar al desembre una moció en què donava suport a la creació del Banc d'ADN de la UB. Un altre compromís era informar les 4.600 famílies inscrites en el cens català de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura de la possibilitat de lliurar mostres d'ADN. L'últim acord va ser instar el Govern a pro-

moure les iniciatives legislatives necessàries perquè els familiars puguin reclamar els cossos de persones desaparegudes i actualitzar el mapa de fosses comunes. “Estem indignats perquè no s'ha fet res. L'únic pas que s'ha fet va ser enviar a les famílies dels desapareguts una carta que no s'entén i que sembla una maniobra per despistar. No hi ha cap voluntat política”, lamenta Roger Heredia, un dels impulsors del Banc d'ADN.

La carta de la Generalitat és poc concreta: “Us demanem el vostre consentiment per facilitar-vos d'ara endavant iniciatives i projectes que siguin d'interès pel reconeixement i la rehabilitació de ciutadans i ciutadanes que van patir la repressió durant la Guerra Civil i la dictadura franquista”. Al sobre s'hi adjunta un paper que el familiar ha d'omplir i enviar a la subdirecció general de Memòria, Pau i Drets Humans per donar el seu consentiment a rebre informació sobre el banc d'ADN. “Els destinataris són moltes vegades persones molt grans. És molt difícil que ho facin. No s'ha fet cap tipus de publicitat”, lamenta Heredia.

De moment, els familiars han de pagar 150 euros per finançar cada extracció d'ADN. “La UB posa els recursos, personal i laboratori, però no hi ha cap ajuda pública”, detalla Carme Barrot, la investigadora que treballa recollint les mostres genètiques. “Una decisió política no pot imposar-se sobre el desig de les famílies de saber on són els seus morts. És una barbaritat que les famílies, després que els seus familiars van ser assassinats per l'Estat, ara hagin de pagar per recuperar-los. No és tan car. És perfectament assumible. No conec cap altre país del món on passi això”, conclou Fondebrider. “Les famílies paguen els seus impostos i, per tant, tenen el dret a exigir a l'Estat que faci la seva feina. I és urgent, perquè fills, germans i nebots dels enterrats a les fosses s'estan morint. És una qüestió de voluntat política”, diu. ■

Dignitat
“Les famílies tenen el dret d'exigir que l'Estat faci la seva feina”, diu Fondebrider

Una visita a les trinxeres amb 75 anys de retard

La Felicitat, el Josep i l'Antònia són germans de l'Anton Baraldés Portí, mort al cap de pont de Balaguer, el maig del 1938. Enviar cartes des del front era una de les distraccions dels soldats, i gràcies a aquestes cartes i a les memòries dels supervivents, la nostra família ha pogut refer la història de l'Anton, mort el segon dia de la batalla. Diumenge, guiats per Pol Galitó, vam recórrer els indrets que va trepitjar el Ton: hi ha identificades diverses fosses de soldats republicans, però no han sigut obertes ni dignificades. L'incendi que fa quin-

ze dies es va produir al voltant del turó Lo Morinyol ha posat en evidència les cicatrius d'una guerra mal curada, amb l'aparició de trinxeres fins ara cobertes de vegetació. La meua família ha iniciat el tràmit per sumar-se a la iniciativa per crear un banc d'ADN. Després de visitar altres espais ens van acostar al Palau d'Anglesola per donar les gràcies a una família que va acollir els joves abans de ser enviats a primera línia de foc. Els van guardar les pertinences i les van retornar als seus parents. JORDI ALGUÉ SALA

JORDI ALGUÉ SALA